

Vejledning til ansøgning om særlige forhold til Benchmarking i Prisloft for 2014

2. udgave

Forsyningssekretariatet marts 2013

Vejledning til ansøgning om særlige forhold	1
<i>Hvad er et særligt forhold.....</i>	<i>1</i>
Eksempel på rammebetingelser som udgør et særligt forhold.....	1
<i>Hvordan søger man om et særligt forhold.....</i>	<i>1</i>
<i>Hvordan redegør selskabet for et særligt forhold.....</i>	<i>2</i>
Opgørelse og dokumentation af meromkostningerne	2
<i>Hvornår er et forhold særligt.....</i>	<i>2</i>
Væsentlighedskriteriet.....	2
Særlighedskriteriet	2
<i>Skal man ansøge om særlige forhold der er blevet godkendt eller afvist i prisloft 2013.....</i>	<i>3</i>
<i>Opsummering.....</i>	<i>3</i>
<i>Eksempel på ansøgning om et særligt forhold</i>	<i>3</i>
Beskrivelse af rammebetingelsen og aktiviteter som følge af rammebetingelsen	3
Redegørelse for meromkostninger	3
Dokumentation for meromkostninger	3
Andre eksempler på særlige forhold	4
Bilag	5

Vejledning til ansøgning om særlige forhold

Denne vejledning har til formål at forklare, hvad et særligt forhold er, og hvordan selskaberne søger om at få et forhold godkendt som særligt. Vejledningen giver ikke en udtømmende liste over mulige særlige forhold. Derfor opfordrer Forsyningssekretariatet selskaberne til at ansøge om særlige forhold, såfremt de efter at have læst denne vejledning mener, at de har et særligt forhold. Selskaber, der har søgt om særlige forhold vedrørende prisloft for 2013, skal ligeledes ansøge om særlige forhold til prisloft for 2014.

Ansøgningen om særlige forhold foregår i forbindelse med indberetningen til benchmarking og prisloft for 2014. Indberetningsfristen og dermed ansøgningsfristen er den **15. april 2013**.

Selskaberne skal til brug for Forsyningssekretariatets sagsbehandling indberette nedenstående oplysninger om sine særlige forhold. I det følgende vil punkterne blive uddybet med eksempler.

- Grundig redegørelse for rammebetingelsen der udgør det særlige forhold
- Grundig redegørelse for, hvilke ekstra aktiviteter selskabet udfører på grund af det særlige forhold.
- Dokumentation eller anden godtgørelse for de meromkostninger, som selskabet havde i **2012** som følge af det særlige forhold.

Hvad er et særligt forhold

Særlige forhold vedrører rammebetingelser for selskabets drift, som ikke indgår i de forhold, der allerede er taget hensyn til i benchmarkingmodellen.

Selskabet kan søge om et særligt forhold, såfremt det mener, at benchmarkingmodellen ikke beskriver selskabets driftsomkostninger tilstrækkeligt. Hvis Forsyningssekretariatet vurderer, at der er tale om et særligt forhold, tages der ved fastsættelsen af selskabets effektiviseringskrav hensyn til de meromkostninger, som selskaberne oplyser, at det særlige forhold medfører.

Eksempel på rammebetingelser som udgør et særligt forhold

En drikkevandsforsyning har forholdsvis lange råvandsledninger fra kildepladserne til vandværket. På grund af de geologiske forhold er selskabet nødsaget til at have mange borer med en lav kapacitet, hvilket medfører lange råvandsledninger. Råvandsledningerne er længere end gennemsnittet, og derfor har selskabet højere driftsomkostninger – alt andet lige – i forhold til selskaber, der ikke er nødsaget til at have så lange råvandsledninger. Selskabets særlige forhold udgøres af de geologiske rammebetingelser.

Bemærk, at det *ikke* er råvandsledningerne, altså den aktivitet selskabet udfører, som udgør det særlige forhold. Derimod, er det selve rammebetingelsen, som nødvendiggør lange råvandsledninger, der udgør det særlige forhold. Det er derfor vigtigt, at selskabet beskriver de geologiske forhold og nødvendigheden af at have lange råvandsledninger, når selskabet søger om at få et særligt forhold.

Hvordan søger man om et særligt forhold

Hvis et selskab mener, at driften af deres forsyning er underlagt en særlig rammebetingelse, kan selskabet i forbindelse med indberetningen til prisloftet for 2014 ansøge om særlige forhold under benchmarking-indberetningen. Forsyningssekretariatet gør opmærksom på, at det er selskabets ansvar at forklare rammebetingelsen, der udgør det særlige forhold samt at redegøre for meromkostningerne, som følger heraf. Det er herefter Forsyningssekretariatets opgave at vurdere, om forholdet kan betragtes som et særligt forhold.

Hvordan redegør selskabet for et særligt forhold

Selskabet redegør for et særligt forhold ved at beskrive de aktiviteter, der påvirkes af det særlige forhold, og hvorfor selskabet er underlagt de rammebetingelser, som udgør det særlige forhold. Det er vigtigt, at selskabet angiver og dokumenterer de konkrete meromkostninger til driften, som forholdet medfører. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse, eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært for selskabet at dokumentere meromkostningerne, og det vil derfor i disse tilfælde være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn.

Opgørelse og dokumentation af meromkostningerne

For at selskabet kan få forholdet godkendt som særligt og dermed opnå et tillæg til selskabets netvolumenmål, skal selskabet redegøre for og dokumentere meromkostningerne, som følger af forholdet.

Med udgangspunkt i eksemplet ovenfor, skal selskabet redegøre for meromkostningerne ved at opgøre driftsomkostninger til de lange råvandsledninger og dernæst fratække driftsomkostningerne til en *normal* længde af råvandsledninger. Denne sum udgør umiddelbart selskabets meromkostninger som følge af de geologiske rammebetingelser. Såfremt selskabet har nogle besparelser på driften på grund af lange råvandsledninger, skal der ligeledes korrigeres for dette beløb i opgørelsen af driftsomkostningerne til de lange råvandsledninger. Meromkostninger er dermed et udtryk for de samlede ekstraomkostninger selskabet har som følge af rammebetingelsen.

Selve dokumentationen kan tage udgangspunkt i et regnskab, hvor de relevante poster er fremhævet eller fakturaer på omkostningerne. Selskabet kan eksempelvis indsende et regneark med angivelser af omkostningerne, hvor der henvises til vedlagte bilag for hver post.

Hvornår er et forhold særligt

For at selskabet kan få godkendt et forhold som særligt, tager Forsyningssekretariatet udgangspunkt i, hvorvidt forholdet lever op til kravene om væsentlighed og særlighed.

- 1) *Væsentlighed*: De samlede meromkostninger, som følger af selskabets særlige forhold, skal være væsentlige. Væsentlighedskriteriet beror på en konkret vurdering for hvert selskab. Væsentlighedsvurderingen skal ses i lyset af, at der allerede er taget et forsigtighedshensyn til manglende costdrivere.
- 2) *Særlighed*: Som udgangspunkt skal det vurderes om selskabet har et forhold, der betyder, at selskabets omkostningsniveau ikke bliver beskrevet af de costdrivere, der indgår i benchmarkingmodellen.

Nedenfor, er henholdsvis væsentligheds- og særlighedskriteriet uddybet.

Væsentlighedskriteriet

Selskabets meromkostninger skal udgøre en væsentlig andel af selskabets driftsomkostninger, for at forholdet kan vurderes som *væsentligt*. Forsyningssekretariatet bemærker desuden, at selskabet kan få godkendt et forhold som særligt, selvom andre selskaber ligeledes har dette forhold, såfremt at selskaberne har væsentligt højere omkostninger til forholdet på grund af særlige rammebetingelser.

Særlighedskriteriet

Selskabernes effektiviseringspotentialer beregnes blandt andet ud fra netvolumenmålet. Netvolumenmålet afhænger af indberetningen af underliggende forhold til costdrivere, der indgår i benchmarkingmodellen. Muligheden for at søge om særlige forhold skyldes, at selskaberne er underlagt nogle rammebetingelser, som nødvendiggør aktiviteter, der ikke tages tilstrækkeligt højde for i costdrivere i benchmarkingmodellen, eller som ikke er beskrevet i benchmarkingmodellen.

Skal man ansøge om særlige forhold der er blevet godkendt eller afvist i prisloft 2013

Selskaber, der har fået godkendt eller afvist særlige forhold i prisloft for 2013, skal ligeledes ansøge om særlige forhold i prisloftet for 2014. For hvert prisloftsår foretager Forsyningssekretariatet en individuel behandling af selskabets ansøgning om særlige forhold. Derfor skal selskabet ansøge og fremsende dokumentation til hvert prisloftsår, selvom selskabets ansøgning er blevet behandlet tidligere. I den forbindelse gør Forsyningssekretariatet opmærksom på, at det er selskabets opgave at tilvejebringe oplysninger til brug for selskabets ansøgning om særlige forhold, idet selskabet har oplysningspligt. Det er dog muligt, at genfremsende redegørelser for særlige forhold, som er blevet godkendt i prisloftet for 2013. Selskaberne skal dog tage udgangspunkt i selskabernes omkostninger til forholdet i 2012.

Opsummering

Selskaberne skal til brug for Forsyningssekretariatets sagsbehandling indberette nedenstående oplysninger omkring sine særlige forhold i forbindelse med indberetningen til prisloft for 2014. Forud for ansøgningen om særlige forhold bedes selskabet holde *væsentligheds-* og *særlighedskriteriet* for øje:

- Grundig redegørelse for rammebetingelsen der udgør det særlige forhold
- Grundig redegørelse for, hvilke ekstra aktiviteter selskabet udfører på grund af det særlige forhold.
- Dokumentation eller anden godtgørelse for de meromkostninger, som selskabet havde i 2012 som følge af det særlige forhold. De samlede meromkostninger skal opgøres i eksempelvis et regneark med henvisninger til dokumentationen.

Eksempel på ansøgning om et særligt forhold

Beskrivelse af rammebetingelsen og aktiviteter som følge af rammebetingelsen

Selskabet er grundet geologiske forhold nødsaget til at transportere råvand over lange distancer fra kildepladserne til vandværket. De geologiske forhold udgøres af ringe kvalitet af grundvandet, jf. bilag 1, som nødvendiggør mange spredte borer, hvilket fører til lange råvandsledninger.

Redegørelse for meromkostninger

Selskabet har opgjort meromkostninger, som følger af de geologiske rammebetingelser nedenfor.

Driftsomkostninger til <i>lange</i> råvandsledninger	125.000 kr.
<u>Driftsomkostninger til <i>normal</i> længde råvandsledninger</u>	<u>-5.000 kr.</u>
Meromkostninger	120.000 kr.

Det fremgår af opgørelsen, at driftsomkostningerne til *lange* råvandsledninger er 125.000 kr., og at driftsomkostningerne til en *normal* længde råvandsledninger udgør 5.000 kr., jf. bilag 2c. Dermed udgør meromkostningerne 120.000 kr.

Dokumentation for meromkostninger

Selskabet har dokumenteret de samlede driftsomkostninger til råvandsledninger i et regneark, hvor der henvises til bilag for hvert enkelt beløb. Selskabet har desuden lavet en beregning på, hvad driftsomkostningerne til en *normal* længde råvandsledninger udgør.

Driftsomkostninger til <i>lange</i> råvandsledninger		
Arbejdskraft	60.000 kr.	jf. bilag 2a
Elektricitet	25.000 kr.	jf. bilag 2a
Materialer	40.000 kr.	jf. bilag 2a
Total	125.000 kr.	

Driftsomkostninger til <i>normale</i> råvandsledninger		
Arbejdskraft	2.400 kr.	jf. bilag 2b
Elektricitet	1.000 kr.	jf. bilag 2b
Materialer	1.600 kr.	jf. bilag 2b
Total	5.000 kr.	

Ud fra ovenstående oplysninger kan Forsyningssekretariatet vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

Andre eksempler på særlige forhold

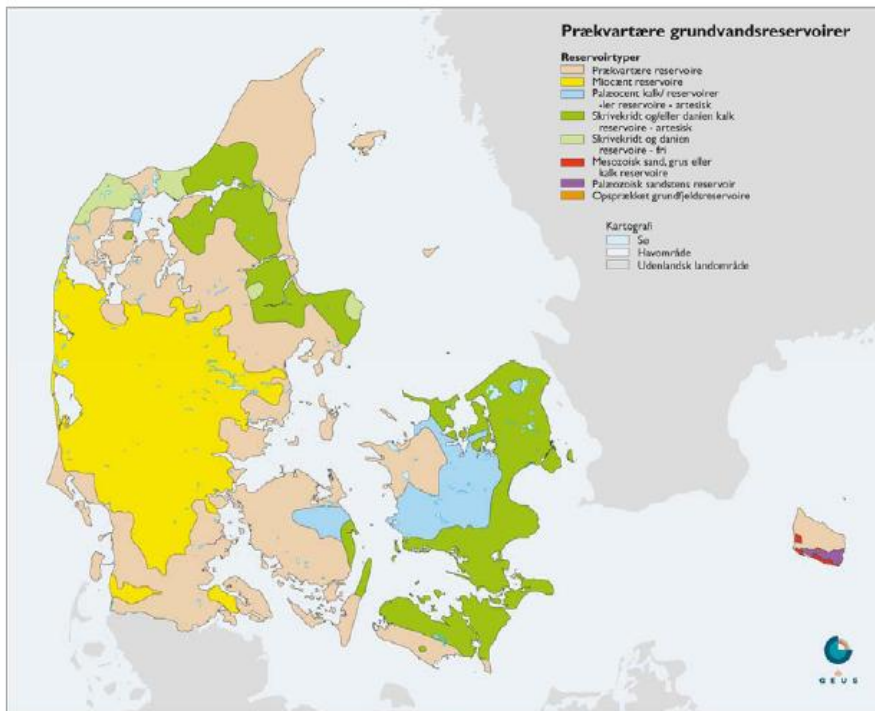
Et spildevandsselskab er nødsaget til at benytte et ozonanlæg, da spildevandet har en høj koncentration af kemikalier. Det er ikke muligt at indberette ozonanlægget til benchmarkingen, da der ikke er en costdriver i benchmarkingmodellen, som beskriver denne type anlæg. Idet meget få selskaber råder over ozonanlæg afspejler modellen ikke driftsomkostningerne til anlægget. Selskabet er forpligtet til at rense spildevandet med den høje koncentration af kemikalier. Dermed er selskabet underlagt en rammebetingelse, der medfører et muligt særligt forhold. Selskabet kan derfor ansøge om at få øget selskabets netvolumenmål med et beløb svarende til driftsomkostningerne til ozonanlægget.

Forsyningssekretariatet bemærker desuden, at selskaber, der har aktiviteter, som svarer til de forhold, andre selskaber har fået godkendt som miljø- og servicemål (MOGS), men ikke har fået godkendt disse som MOGS, kan ansøge om et særligt forhold. Forholdet skal dog stadig være en rammebetingelse for selskabet. Yderligere, er det kun forhold, som benchmarkingmodellen ikke beskriver tilstrækkeligt, der kan komme i betragtning som et særligt forhold.

Bilag 1

Dokumentation på rammebetingelsen og aktiviteter

Nedenstående reservoirkort viser de vigtigste grundvandsmagasiner i Danmark. Forsyning XX er placeret i XX. De geologiske rammebetingelser i område XX medfører, at selskabet har X antal boringer. Som følge heraf har selskabet X km råvandsledninger. De geologiske rammebetingelser medfører, at selskabet har længere råvandsledninger end drikkevandsforsyninger med *normale* rammebetingelser.

Figur 12 Grundvandsmagasinkort (reservoirkort) for de prækvartære aflejringer

Reservoirkort, som viser de vigtigste grundvandsmagasiner i henholdsvis de prækvartære og kvartære aflejringer, kan ses på **Figur 11** og **12**.

Beskrivelsen af grundvandsmagasinerne er vigtig for at forstå de hydrogeologiske forhold. Udgangspunkt er de geologiske og geofysiske data, som samles fra daglokaliteter, boringer og ved overfladegeofysik. Disse data sammenstilles på kort og i geologiske profiler, og herved bliver det muligt at beskrive grundvandsmagasinerne i tre dimensioner. De grundvandstekniske og grundvandskemiske data kan anvendes til undersøge om beskrivelsen er gyldig.

Ud fra de tre-dimensionelle geologiske modeller af grundvandsmagasinerne (og deres aflejringer) med overliggende og underliggende aflejringer kan deres udbredelse i horisontal og vertikal retning vurderes. Det kan ses, om der er forbindelse mellem flere magasiner, og hvordan kornstørrelsesforholdene varierer. Modeller for grundvandsmagasiner kan anvendes som grundlag for matematiske, hydrogeologiske modeller.

Bilag 2a

Resultatopgørelse

Nummer	Navn	Bevægelse - Debet	Bevægelse - Kredit	Saldo til dat - Debet	Saldo til dato - Kredit
500101	Arbejdskraft	60.000 kr.		60.000 kr.	
500102	Elektricitet	25.000 kr.		25.000 kr.	
500103	Materialer	40.000 kr.		40.000 kr.	

Ovenstående tabel viser de relevante poster fra selskabets regnskab. Omkostningerne til aktiviteten, der udføres på grund af den særlige rammebetingelse, fremgår af tabellen.

Forsyningssekretariatet bemærker, at bilagene eksempelvis kan være udtræk fra resultatopgørelsen eller anden faktura.

Bilag 2b

Bagvedliggende beregninger af omkostningerne

	Antal	Enhedspris	Total
Arbejdskraft	200	300 kr.	60.000 kr.
Elektricitet	12.500	2 kr.	25.000 kr.
Materialer	20	2.000 kr.	40.000 kr.
Total			125.000 kr.

Ovenstående tabel viser enhedsomkostninger til input, som indgår i aktiviteten, som selskabet udfører på grund af de geologiske rammebetingelser. Omkostninger som følger af rammebetingelsen udgøres af henholdsvis arbejdskraft, elektricitet og materialer.

Bilag 2c

Bagvedliggende beregninger af normalomkostningerne

Selskabet estimerer, at selskabets råvandsledninger er 25 gange længere end for en forsyning, der er beliggende i et normalt område. Dermed er *normalomkostningen* opgjort til 1/25 af selskabets omkostninger til råvandsledninger, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

	Antal	Enhedspris	Total
Arbejdskraft	200/25	300 kr.	2.400 kr.
Elektricitet	12.500/25	2 kr.	1.000 kr.
Materialer	20/25	2.000 kr.	1.600 kr.
Total			5.000 kr.

Forsyningssekretariatet bemærker, at selskabet ikke nødvendigvis har viden om andre drikkevandsforsynings forhold. Et kvalificeret skøn kan være det bedste alternativ for en opgørelse af normalomkostningerne. Da selskaberne indberetter længden af råvandsledninger til benchmarkingen, har Forsyningssekretariatet mulighed at kontrollere selskabets estimat i *dette* tilfælde.

Forsyningssekretariatet bemærker, at ovenstående er et simplificeret eksempel, der har som formål at vise, hvordan en indberetning af særlige forhold kan se ud. Dokumentation tager ikke udgangspunkt i et eksisterende selskab og er ikke nødvendigvis korrekt, jf. eksempelvis reservoirkortet.